04/03/2020

Η Μάχη του Κερατσινίου

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Στις 4 Μαρτίου 1827, ο Γεώργιος Καραϊσκάκης αποκρούει επίθεση του Οθωμανού πολέμαρχου Μεχμέτ Ρεσίτ Πασά (γνωστού ως Κιουταχή) στο Κερατσίνι, περιοχή βόρεια του Πειραιά, και του προξενεί βαρύτατες απώλειες. Η Μάχη του Κερατσινίου ανέδειξε για μία ακόμα φορά τα ηγετικά προσόντα του «γιου της καλογριάς», που τον επόμενο μήνα θα σκοτωνόταν εντελώς άδοξα στο Φάληρο προς ζημία της Επανάστασης.

Βρισκόμαστε στο έβδομο έτος του εθνικού ξεσηκωμού και οι Τούρκοι πολιορκούσαν την Ακρόπολη, από τον Ιούλιο του 1826. Ο Καραϊσκάκης, έχοντας ήδη απελευθερώσει το μεγαλύτερο μέρος της Ρούμελης, με λαμπρότερο παράδειγμα την επική Μάχη της Αράχωβας (18-24 Νοεμβρίου 1826), είχε διαισθανθεί ότι τυχόν πτώση του «Κάστρου της Αθήνας» θα είχε δυσμενείς επιπτώσεις στην πορεία της Επανάστασης, που βρισκόταν ήδη σε κρίσιμο σημείο μετά την πτώση του Μεσολογγίου (10 Απριλίου 1826) και τις επιτυχίες του Ιμπραήμ στην Πελοπόννησο.

Από την Ελευσίνα, όπου βρισκόταν, θεώρησε αναγκαίο να καταλάβει την περιοχή του Κερατσινίου για να διασφαλίσει αφ’ενός τα νώτα του από τη θάλασσα και αφ’ ετέρου ν’ ανοίξει δρόμο προς την Ακρόπολη διαμέσου του Δαφνίου και του Ελαιώνα για να ανακουφίσει τους πολιορκημένους. Πίστευε ότι η διαδρομή αυτή θα του εξασφάλιζε την προστασία του στρατού του από το εχθρικό ιππικό, ενώ έχοντας ως ορμητήριο το παραθαλάσσιο Κερατσίνι θα μπορούσε να εφοδιάζονται

ευκολότερα οι δυνάμεις του από τα πλοία.

Στις 2 Μαρτίου ο Καραϊσκάκης έφθασε με τους άνδρες του στην περιοχή και οργάνωσε το σχέδιό του. Ο Κιουταχής, που πολιορκούσε την Ακρόπολη, μόλις πληροφορήθηκε την άφιξη του παλιού του γνώριμου στο Κερατσίνι, έσπευσε την επομένη με 800 άνδρες να κατασκοπεύσει τις κινήσεις του. Κατέλαβε ένα λόφο στο νότιο ύψωμα του Κορυδαλλού, που τότε οι Αθηναίοι ονόμαζαν λόφο του Σαρδελά κι έστησε δύο κανόνια. Την ίδια ημέρα ενεπλάκη σε αψιμαχίες με τους άνδρες του Καραϊσκάκη, χωρίς κάποιο ιδιαίτερο αποτέλεσμα.

Στις 4 Μαρτίου επανέλαβε την επίθεση με πολύ ισχυρότερη δύναμη, που την αποτελούσαν, σύμφωνα με ορισμένους απομνημονευματογράφους, 3.000 πεζοί και 400 ιππείς (άλλες πηγές αναφέρουν μεγαλύτερο αριθμό: 4.000 πεζούς και 2.000 ιππείς). Αρχικά στράφηκε σ’ ένα οχυρωμένο μετόχι, που το υπερασπίζονταν ο Τούσας Μπότσαρης, ο Γαρδικιώτης Γρίβας και ο Νικόλαος Κασομούλης, με τους λιγοστούς άνδρες τους. Αφού το κανονιοβόλησε, ετοιμάστηκε γύρω στο μεσημέρι για την τελική έφοδο.

Βλέποντας ο Καραϊσκάκης την κρισιμότητα της κατάστασης, επιχείρησε αντιπερισπασμό, τον οποίο όμως αντιλήφθηκε ο Κιουταχής και χώρισε τις δυνάμεις του στα δύο. Η ηρωική αντίσταση των υπερασπιστών του μετοχίου καθήλωσε τους Τούρκους, οι οποίοι αργότερα αναγκάστηκαν να τραπούν σε φυγή, όταν εμφανίστηκε το ιππικό του Χατζημιχάλη Νταλιάνη, που τους προξένησε βαρύτατες απώλειες. Την ίδια ώρα κατέφθασαν ενισχύσεις από τη γειτονική Καστέλα, ολοκληρώνοντας την ήττα του Κιουταχή.

Οι απώλειες των Τούρκων ήταν σημαντικές για τη δύναμη που παρέταξαν. Οι νεκροί ανήλθαν σε 300 και οι τραυματίες σε 500 άνδρες. Οι Έλληνες έχασαν 3 άνδρες, ενώ τραυματίστηκαν περί τους 25. Ο Μακρυγιάννης αναφέρει στα «Απομνημονεύματά» του ότι οι υπερασπιστές της Ακρόπολης, βλέποντας από μακριά την εξέλιξη της μάχης, βγήκαν και χτυπήθηκαν με τους πολιορκητές. Η πληροφορία αυτή, σύμφωνα με τους ιστορικούς, φαίνεται υπερβολική, γιατί οι Αθηναίοι δεν ήταν δυνατό να έχουν ακριβή αντίληψη της μάχης στο Κερατσίνι. Ωστόσο, η αναφορά του Μακρυγιάννη απηχεί το κλίμα γενικής ευφορίας και του αναπτερωμένου ηθικού των Ελλήνων, μετά τη μεγάλη νίκη του Καραϊσκάκη στο Κερατσίνι.

Ο «Αχιλλέας της Ρωμιοσύνης», όπως τον αποκάλεσε ο Κωστής Παλαμάς, απέδειξε για μία ακόμη φορά τις στρατιωτικές του ικανότητες στο πεδίο της μάχης, έχοντας υπό τις διαταγές του άνδρες απειθάρχητους που δεν συγκροτούσαν ούτε κατά διάνοια τακτικό στράτευμα. Ωστόσο, λίγες μέρες αργότερα, θα του

αφαιρεθεί η αρχιστρατηγία της Ρούμελης με απόφαση της Εθνοσυνέλευσης της Τροιζήνας, οπότε τα πράγματα θα πάρουν διαφορετική τροπή με την ανάληψη της αρχηγίας του στρατού από τον άγγλο φιλέλληνα Ρίτσαρντ Τσορτς.

Πηγή: sansimera.gr